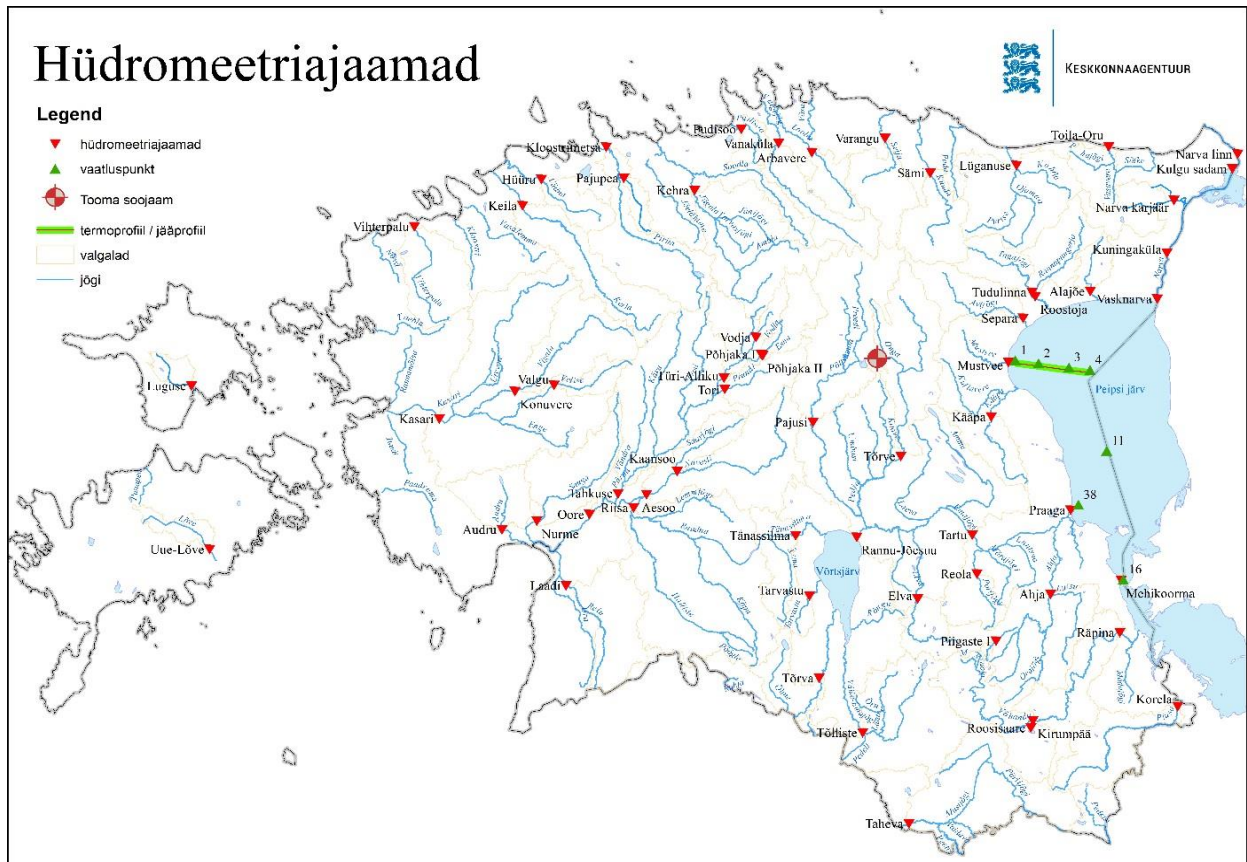

Hüdroloogiline bülletään IV kvartal 2014

Olukord jõgedel

IV kvartali ilm oli vaheldusrikas kuid lõppkokkuvõttes osutus keskmisest soojemaks.

Oktoobris ja novembris sadas vähe, keskmiselt 40% normist. Jõgedes jätkus ühtlane vee madalseis.

Erakordselt madalale (-72 cm) langes veetase Rannu-Jõesuus Emajõel 25. novembril, kus Võrtsjärve poolt liikunud lobjakas tekitas ummistuse (lobjakasulu) esialgu hüdromeetriaajaamast ülesvoolu ja mõne aja pärast allavoolu. Nii madal veetase, mil jäi ainult 6 cm ajaloolise miinimumini, säilis mõned tunnid ning peale seda jälle kiiresti tõusis.

Tarvastu jõel oli veetase oktoobris paljuaastasest keskmisest kõrgem kopra paisude tõttu ja pärast korduvaid paisude eemaldamisi novembris veetase alanes.

Novembri viimasel kolmandikul ilm jahenes ning jõgedel tekkisid jäänähted – kallasjää ja lobjaka kujul. Loobul, Pudisool ja Valgejõel – põhjajää. Tagajõel, Seljajõel, Pirta jõel toimusid jää- ja lobjaka ummistused, mis kergitasid veetaset. Õhutemperatuuri langusega tekkis jõgedel mittetäielik, mõnedel ka täielik jääkate, kuid järgnev soe ja vihm sulatasid jää detsembri keskpaigaks.

Detsembrikuu sadude mõjul, kui kõikjal Eestis oli registreeritud ligi kaks ja üle kahe sajunormi (Tartus isegi üle kolme), täitusid jõed kiiresti veega. Kuu keskmised veetasemed jäid üldiselt

siiski veel pikaajalistest madalamaks. Väike-Emajõel, Kasaril ja Lugusel ületas aga kuu pikaajalist keskmist. Sademetest tingitud veetaseme tipud detsembri kolmandas dekaadis osutusid küllaltki kõrgeteks, aga Kasari, Vihterpalu, Keila, Valgejõel ja Luguse jõel ületasid lausa kevadise suurvee tipu. Kuu lõpus külmenes. Jõgedele tekkis uuesti kallasjäa, lobjakas ning paljudele ka mittetäielik jääkate. Veetase alanes, kuid juba detsembri viimastel - jaanuari esimestel päevadel toimus järjekordne tõus, veelgi kõrgemate tippudega.

Tabelis 1 on toodud kuu keskmine veetase, selle hälve pikaajalisest keskmisest ning kõrgeim ja madalaim veetase ja hälve ajaloolistest ekstreemumitest.

Veetemperatuur jõgedes langes alla 10 kraadi oktoobri keskpaiku. Veetaimestik jõgedes lamandus. Novembris oli taimestiku mõju äravoolule väike, kuid kuu lõpus hakkas mõjutama moodustuv jää.

Oktoobris ja novembris oli äravool erakordselt väike: Lääne- ja Loode-Eesti jõgedel ja Saaremaal Lõve jõel ainult 10-20% pikaajalisest keskmisest; Põhja-, Kesk-Eesti jõgedel ja Pärnu jõe vesikonnas veidi kõrgem (30-40% keskmisest). Kagu-Eesti jõgede äravool, kus sademeid tuli rohkem, jäi 20-50% alla pikaajalisest keskmisest, kuid Väike-Emajõe äravool, kus oktoobris mõne päevaga sadas 1,2-kordne sajunorm, ületas 20% pikaajalist keskmist.

Detsembri äravool suurenes, jäädes ainult 10-40% alla pikaajalisest keskmisest. Erandina Väike-Emajõgi, Õhne, Pärnu jõgi alamjooksu lisajõgedega, Luguse ja Valgejõgi isegi ületasid keskmist 10-20% võrra.

Seega, moodustas IV kvartali äravool 50% pikaajalisest keskmisest, jagunedes kuude kaupa järgmiselt: 50%, 40% ja 80%.

Olukord järvedel

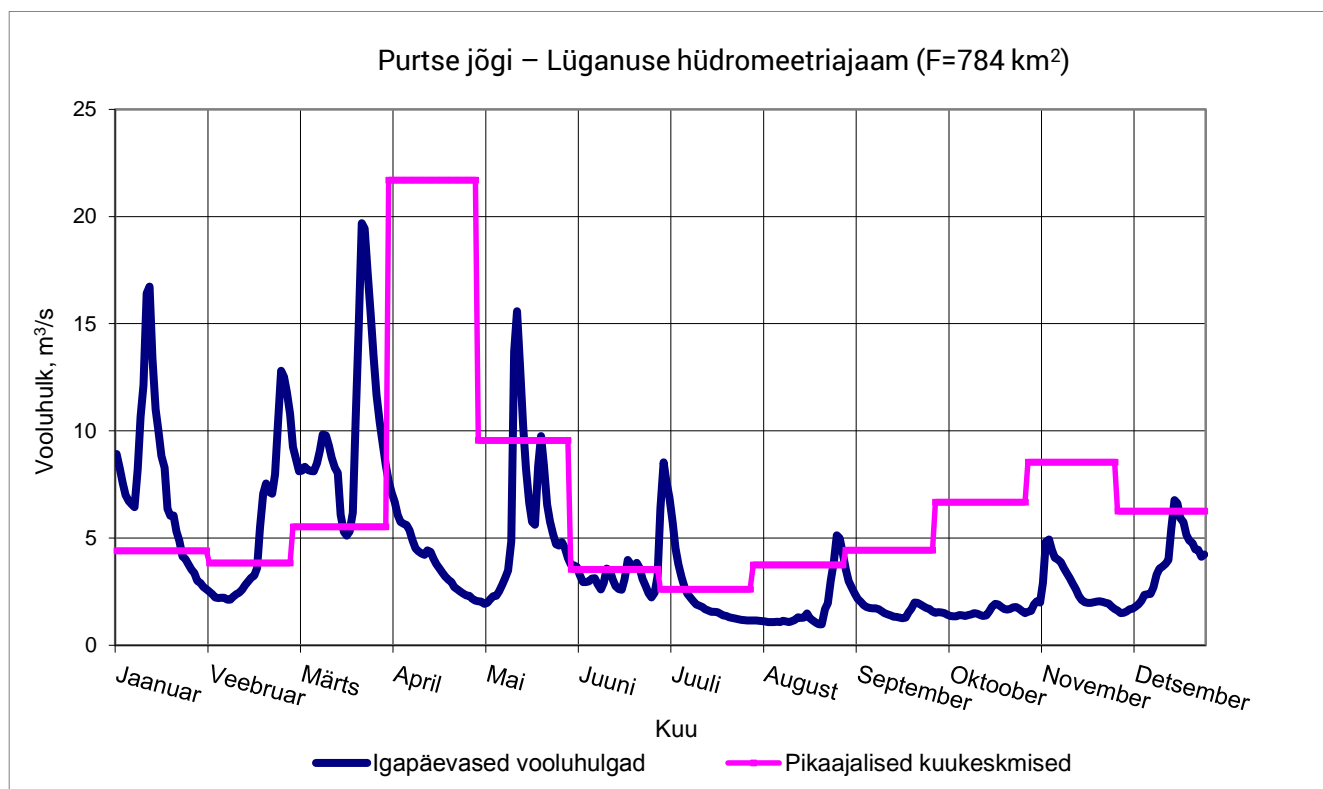
Peipsi ja Võrtsjärve pikaajalisest madalam veeseis on kestnud juba üle aasta. Nii ka käesolevas kvartalis oli Peipsi järve kolme kuu veetase keskmiselt 50 cm ja Võrtsjärve 62 cm madalam. Peipsi järvel Mehikoormas langes veetemperatuur alla 10°C 4. oktoobril, alla 4°C 5. novembril ja alla 0,2°C 3. detsembril, mis oli vastavalt 2, 12 ja 20 päeva pikaajalisest keskmisest varem. Jäänähted (kallasjäa, jääsupp) ilmusid 20. novembril (4-6 päeva pikaajalisest keskmisest varem). Täielik jääkate tekkis Mehikoorma piirkonnas novembri lõpus (paar päeva tavalisest varem), umbes kuu aega Mehikoormast hiljem, 23. detsembril Mustvee piirkonnas (pikaajalisest keskmisest 10 päeva hiljem).

2014. aastal jäi Eesti jõgede aasta äravool 23% pikaajalisest keskmisest väiksemaks. Kusjuures veerikkaimaks osutus esimene (10% pikaajalisest suurem) ning veevaesemaks neljas (50% pikaajalisest väiksem) kvartal. Peipsi järve aasta keskmine veetase jäi 38 cm ja Võrtsjärve 56 cm alla pikaajalisest keskmisest.

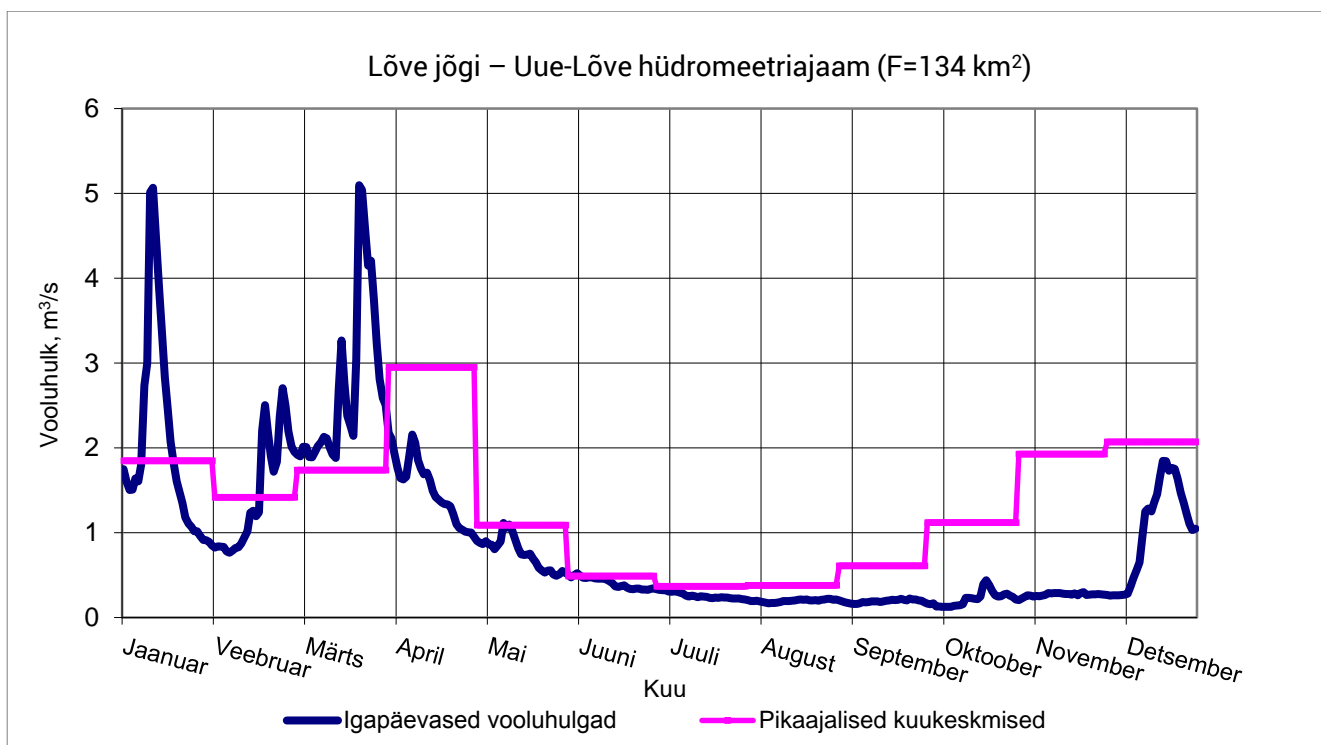
Tabel 1. Kuu keskmine, kõrgeim ja madalaim veetase ja nende hälve pikaajalisest

Jõgi Vaatlusperiood	Hüdromeetriaaam	Veetase, cm							
			X	hälve pikaajalisest	XI	hälve pikaajalisest	XII	hälve pikaajalisest	kvartali hälve
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Narva 1902-2011	Vasknarva	kesk	14	-50	19	-47	19	-52	-50
		max	33	-167	32	-173	40	-161	-167
		min	0	29	10	44	10	60	44
Emajõgi 1921-2011	Rannu-Jõesuu	kesk	-27	-56	-25	-63	-17	-67	-62
		max	-16	-233	-16	-237	1	-204	-225
		min	-36	51	-72	6	-28	73	43
Emajõgi 1945-2011	Tartu (Kvissental)	kesk	15	-47	18	-56	40	-49	-51
		max	26	-194	24	-239	89	-191	-208
		min	5	38	9	48	7	23	36
Põltsamaa 1979-2011	Pajusi	kesk	80	-28	71	-45	83	-38	-37
		max	90	-140	77	-143	98	-127	-137
		min	76	23	65	9	68	-2	10
Ahja 1959-2011	Ahja	kesk	69	-18	55	-25	65	-20	-21
		max	83	-118	72	-124	102	-86	-109
		min	55	27	44	11	45	11	16
Väike-Emajõgi 1921-2011	Tõlliste	kesk	60	12	35	-27	69	12	-1
		max	171	-129	53	-302	135	-154	-195
		min	3	26	18	45	8	40	37
Kääpa 1954-2011	Kääpa	kesk	139	19	133	3	136	1	8
		max	147	-90	142	-95	173	-57	-81
		min	131	61	120	45	116	31	46
Tagajõgi 1956-2011	Tudulinna	kesk	25	-21	34	-27	50	-15	-21
		max	42	-135	49	-153	42	-212	-167
		min	18	-13	24	14	22	5	11
Alajõgi 1977-2012	Alajõe	kesk	41	-18	45	-22	49	-17	-19
		max	50	-85	58	-113	80	-67	-88
		min	35	5	40	2	37	1	3
Purtse 1923-2011	Lüganuse	kesk	18	-22	27	-24	34	-11	-19
		max	23	-149	44	-161	63	-102	-137
		min	15	28	14	28	14	20	25
Kunda 1963-2011	Sämi	kesk	164	-3	157	-23	162	-14	-13
		max	177	-158	171	-151	185	-141	-150
		min	151	43	134	29	133	11	28
Valgejõgi 1928-2011	Vanaküla	kesk	22	-6	28	-9	42	-11	-9
		max	28	-54	41	-80	81	-53	-62
		min	18	26	21	21	25	18	22
Leivajõgi 1960-2011	Pajupea	kesk	63	-5.6	69	-9	78	0	-5
		max	81	-146	84	-105	102	-90	-114
		min	48	19	61	28	56	20	22
Vääna 1965-2010	Hüüru	kesk	61	-4	57	-23	61	-25	-17
		max	70	-145	81	-100	88	-102	-116
		min	34	13	38	3	38	-6	3
Keila 1962-2011	Keila	kesk	72	-15	75	-26	94	-8	-16
		max	76	-161	82	-110	128	-91	-121
		min	69	40	69	27	69	23	30
Vihterpalu 1964-2011	Vihterpalu	kesk	43	-43	59	-54	95	-15	-37
		max	58	-223	72	-162	147	-82	-156
		min	35	14	45	15	51	13	14

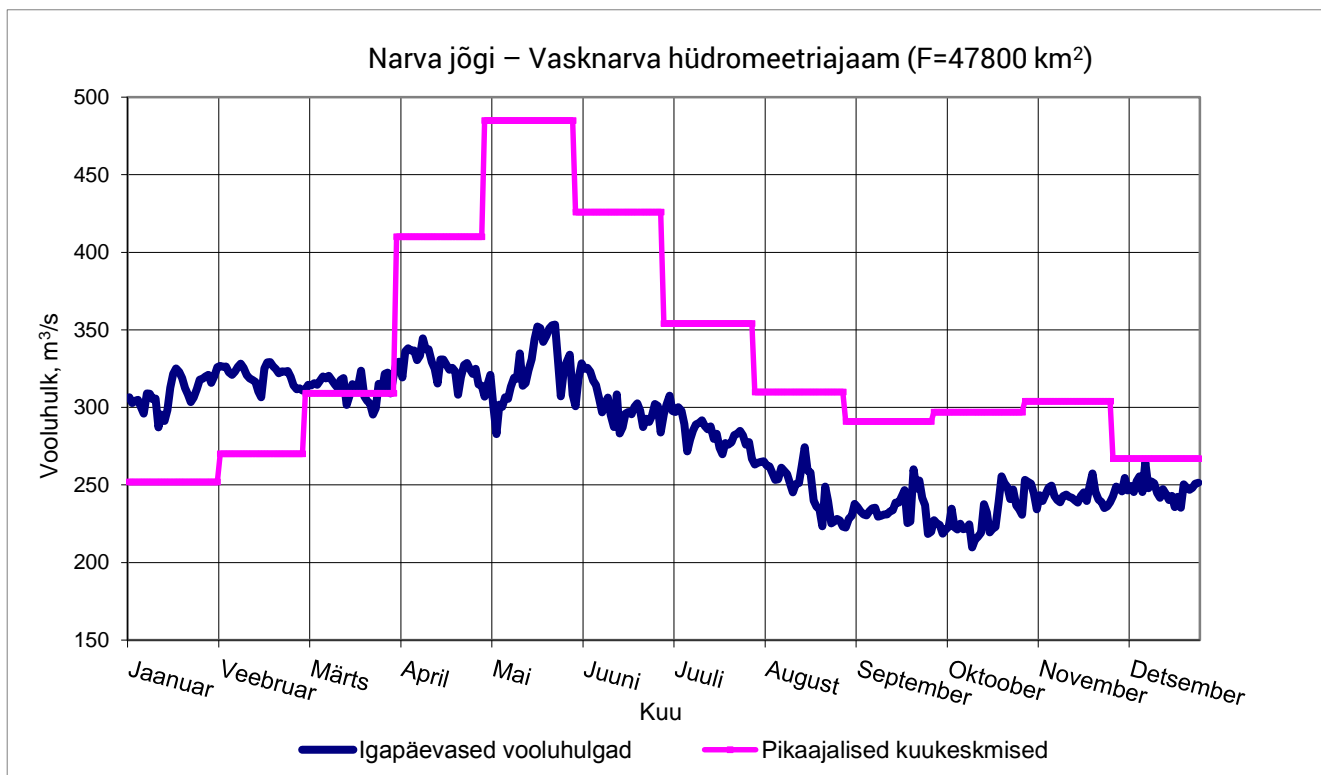
Jõgi Vaatlusperiood	Hüdromeetriaajaam	Veetase, cm							
			X	hälve pikaajalisest	XI	hälve pikaajalisest	XII	hälve pikaajalisest	kvartali hälve
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kasari 1924-2011	Kasari	kesk	46	-11	55	-17	86	17	-4
		max	67	-149	69	-137	144	-77	-121
		min	35	41	45	52	40	42	45
Pärnu 1931-2011	Tahkuse	kesk	23	-22	24	-35	54	-11	-23
		max	36	-185	31	-180	102	-104	-156
		min	14	29	13	26	12	16	24
Pärnu 1921-2011	Oore	kesk	27	-37	29	-58	81	-12	-36
		max	58	-263	39	-337	136	-165	-255
		min	12	26	20	34	18	25	28
Navesti 1928-2010	Aesoo	kesk	16	-33	17	-47	56	-9	-30
		max	32	-251	26	-271	101	-167	-230
		min	2	35	8	45	5	40	40
Halliste 1924-2011	Riisa	kesk	52	-46	51	-64	99	-15	-42
		max	85	-280	64	-312	177	-151	-248
		min	33	11	34	11	34	11	11
Lõve 1933-2011	Uue-Lõve	kesk	9	-29	9	-48	31	-24	-34
		max	20	-139	21	-167	56	-124	-143
		min	3	16	5	18	6	17	17
Luguse 1969-2011	Luguse	kesk	84	26	97	12	134	44	27
		max	113	-137	122	-137	204	-79	-118
		min	65	76	85	95	80	75	82

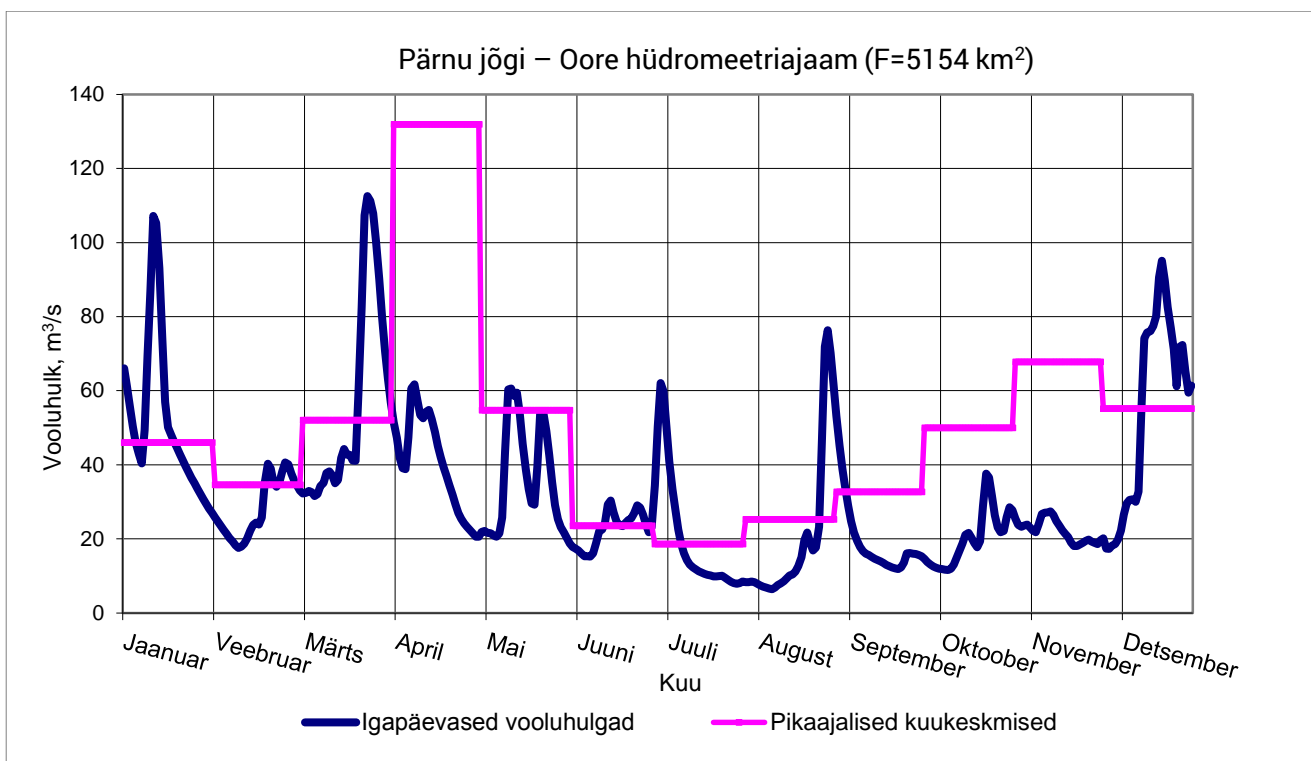
Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Oktoober	1,56	1,95	1,32
November	2,65	5,10	1,45
Detsember	3,48	6,96	1,48

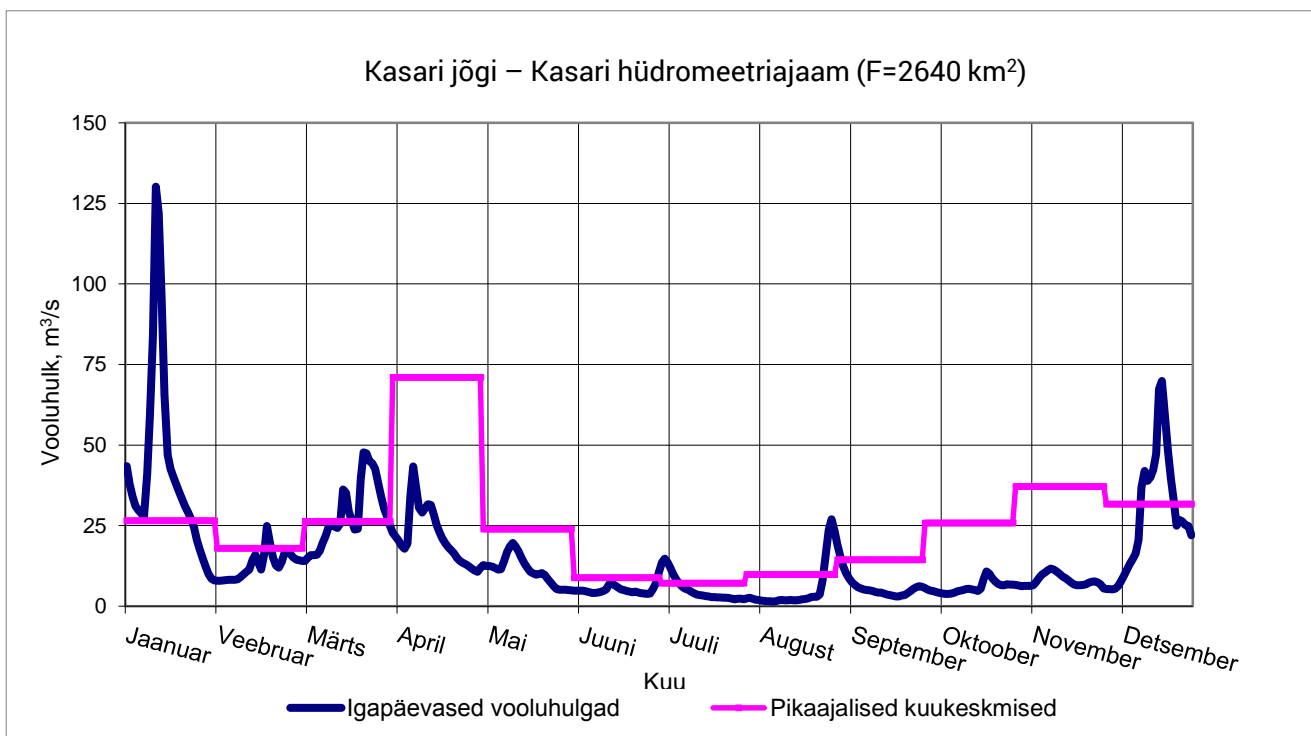
Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Oktoober	0,22	0,44	0,12
November	0,27	0,48	0,19
Detsember	1,01	1,89	0,25

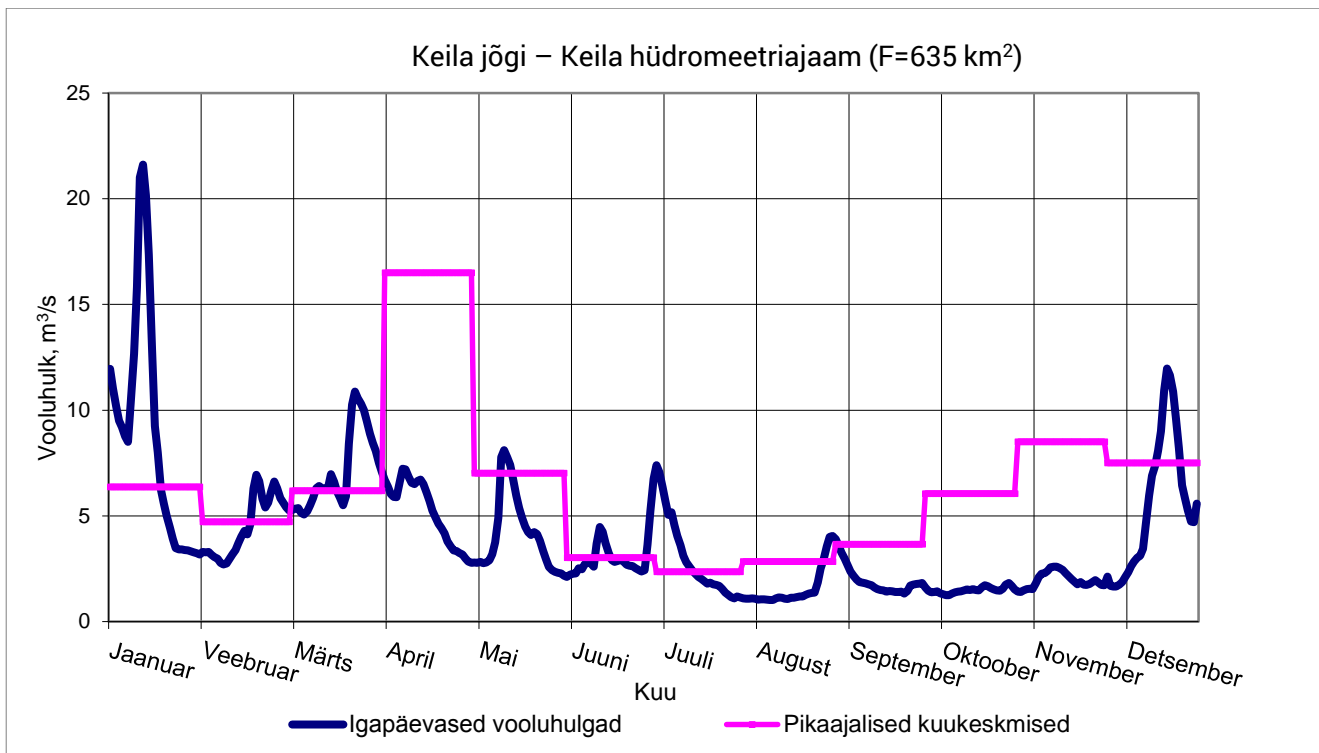
Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Oktoober	228	265	206
November	243	271	226
Detsember	247	299	226

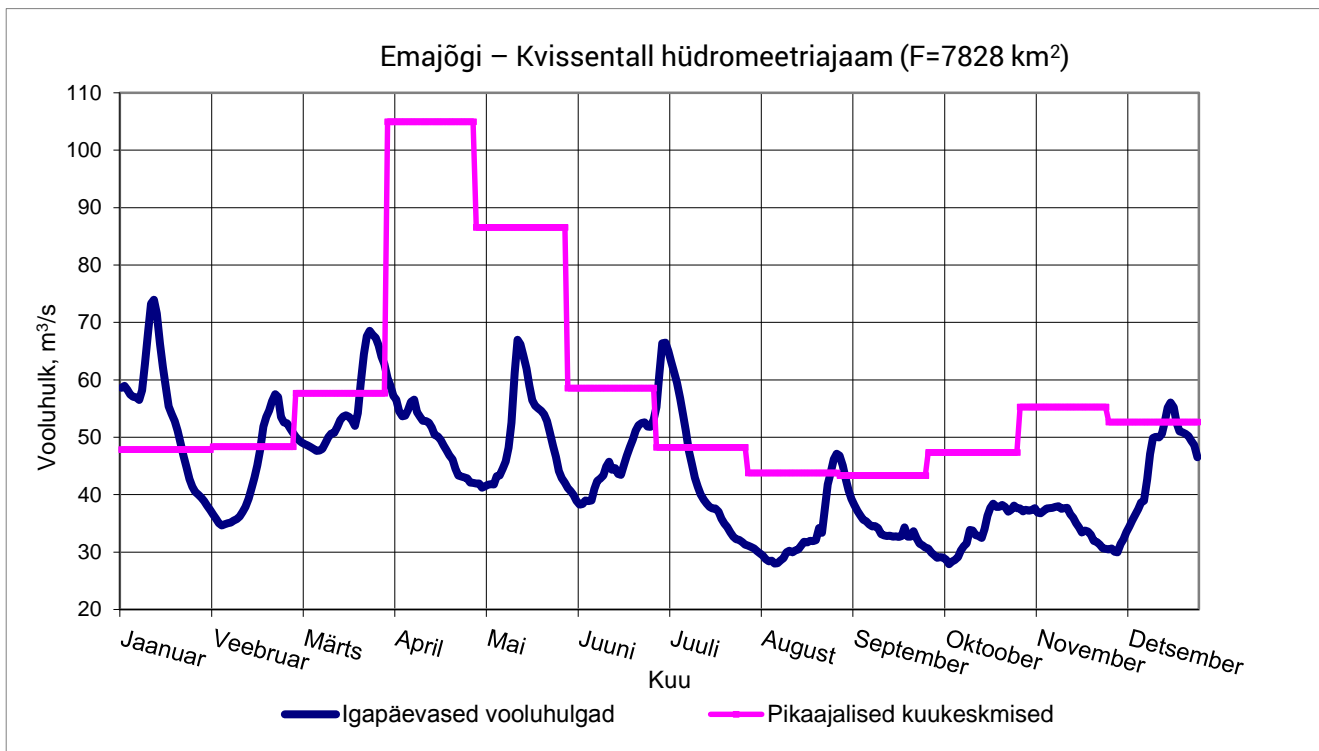
Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Oktoober	19,9	38,5	11,5
November	22,2	28,1	17,9
Detsember	53,2	96,4	16,8

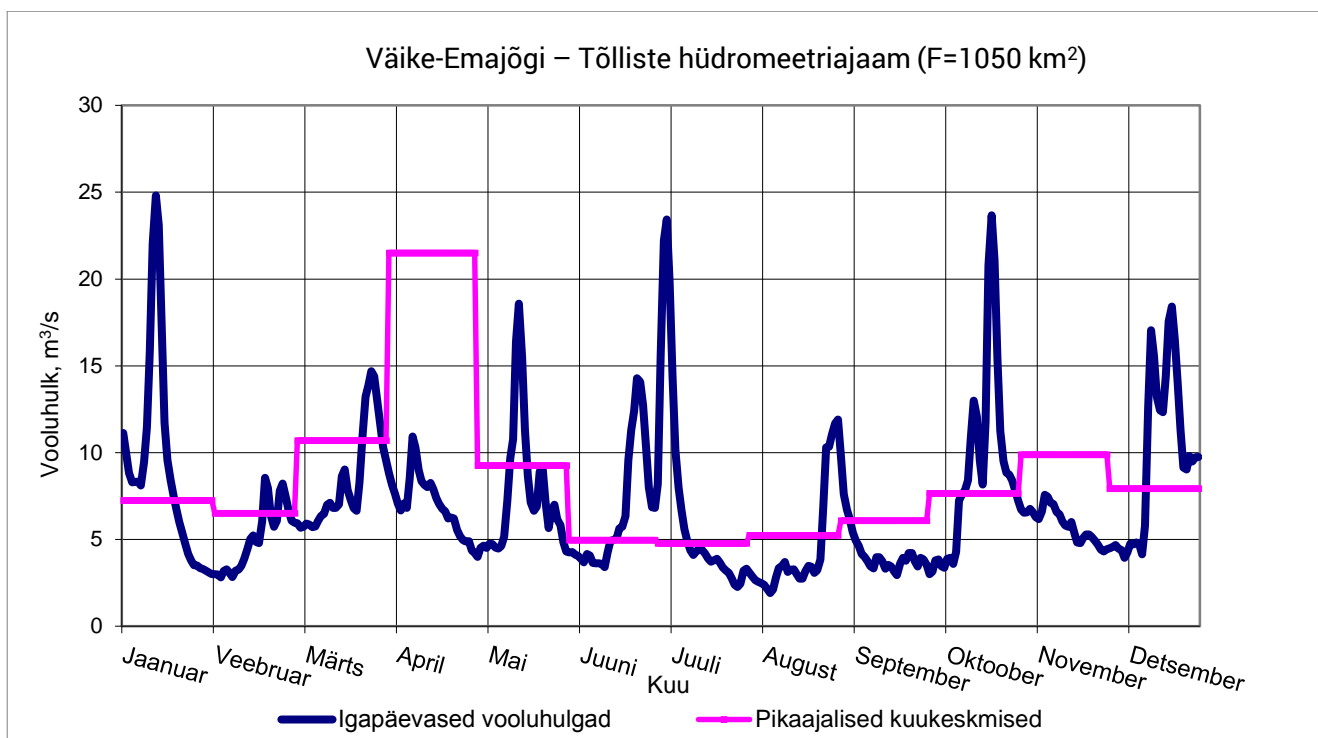
Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Oktoober	5,80	11,1	3,68
November	7,98	11,9	6,10
Detsember	27,1	71,7	5,08

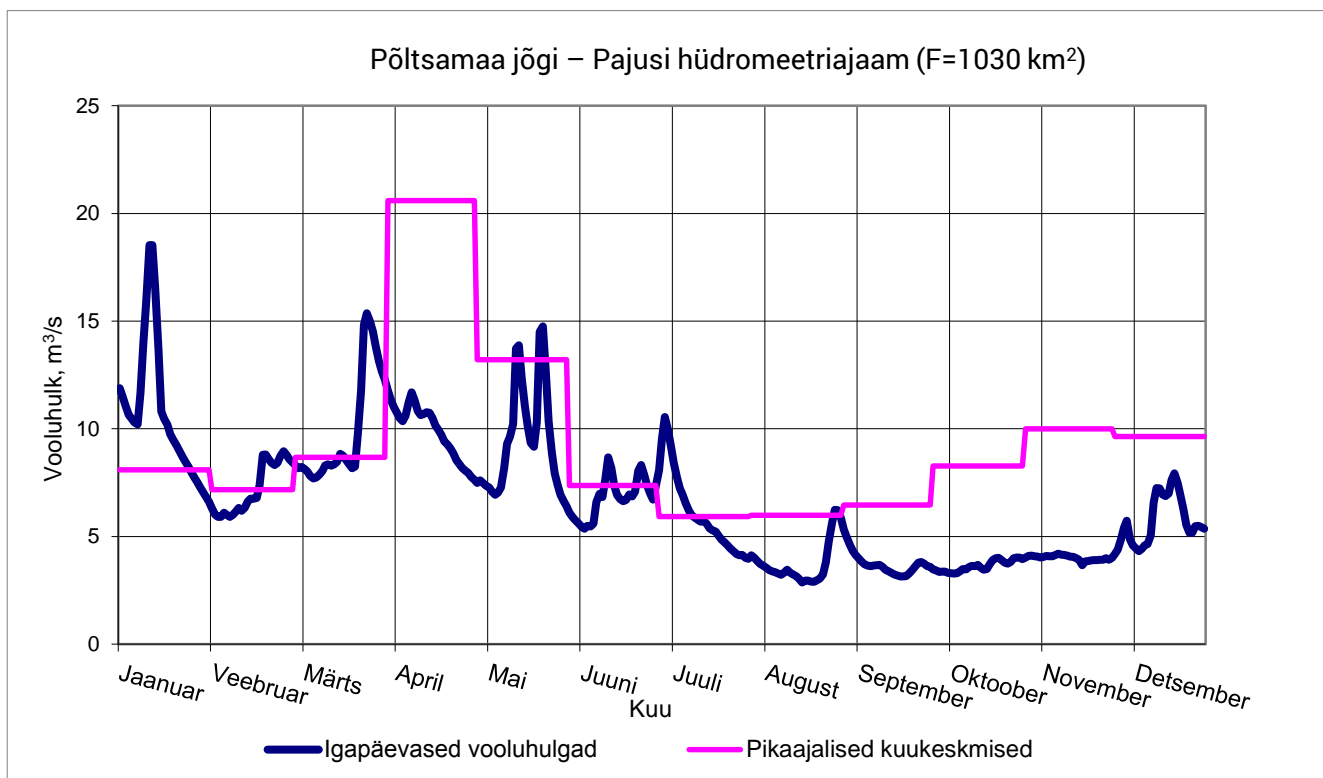
Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Oktoober	1,50	1,87	1,19
November	1,96	2,68	1,36
Detsember	5,42	12,2	1,39

Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Oktoober	33,1	38,8	27,5
November	35,6	38,5	30,5
Detsember	43,5	56,4	29,6

Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Oktoober	8,83	23,9	2,84
November	5,88	7,72	4,08
Detsember	9,42	18,7	3,77

Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Oktoober	3,62	4,09	3,26
November	4,01	4,26	3,42
Detsember	5,71	7,99	5,24

Allpool on toodud Peipsi järve – Mustvee (1921-2010.a periood) ja Võrtsjärve – Rannu-Jõesuu (1921-2010.a periood) veetasemete andmed ja hälve pikaajalisest ning seirejaamade kuukesk- miste veetasemete hüdrograaf alates 2013. a oktoobrist kuni 2014. a detsembrini võrreldes pikaajaliste andmetega.

Peipsi järv – Mustvee seirejaam (jaama «nulli» kõrgus 28,00 m BS)

Kuu	Veetase üle graafiku nulli, cm	Hälve pikaajalisest keskmisest, cm
Oktoober	133	-44
November	137	-42
Detsember	133	-49

Võrtsjärv – Rannu-Jõesuu (jaama «nulli» kõrgus 33,01 m BS)

Kuu	Veetase üle graafiku nulli, cm	Hälve pikaajalisest keskmisest, cm
Oktoober	-27	-56
November	-25	-64
Detsember	-17	-67

